

V MINORUM + X

GLASILO ODGOJNIH USTANOV
PROVINCije SV. JERONIMA
FRANJEVACA KONVENTUALACA:
SJEMENIŠTA, POSTULATURE,
NOVICIJATA I KLERIKATA

BROJ 1 (14) • GODINA XV.
PROSINAC 2021.
ISSN: 1847-0904

TEMA BROJA:
NEPOTVRĐENO
PRAVILo

IMPRESSUM

ISSN: 1847-0904

VOX MINORUM

Glasilo odgojnih ustanova provincije
sv. Jeronima franjevaca konventualaca:
sjemeništa, postulature, novicijata
i klerikata

Odgovara:
fra Stjepan Brčina

Ovaj broj uredio:
fra Erik Matejak

Lektura:
fra Ljudevit Maračić

SURADNICI U OVOM BROJU:
fra Stjepan Brčina, fra Ante Koudela,
fra Mateo Vujčić, fra Erik Matejak,
fra Franko Gečević, fra Sandi Aščić,
Antonio Knezović, Adrian Marušić,
Luka Tetec, Ivan Mario Manojlović
i Jerko Šuperba

NAKLADNIK: Hrvatska provincija
sv. Jeronima franjevaca konventualaca

GRAFIČKA PRIPREMA I DIZAJN:
Veritas - Glasnik sv. Antuna Padovanskoga

GRAFIČKO OBLIKOVANJE:
Ivica Beljan

TISAK:
"Denona d.o.o.", Zagreb, Getaldićeva 1
Tiskano u prosincu 2021.

LIST IZLAZI POVREMENO
I NIJE NA PRODAJU.

SADRŽAJ

fra Stjepan Brčina	3
<i>Ne izabrade vi mene...</i>	3
fra Erik Matejak	
<i>U prethodnoj godini...</i>	4
Adrijan Marušić	
<i>Osobni kartoni</i>	8
fra Erik Matejak	
<i>Tako obećajem!</i>	12
fra Erik Matejak	
<i>Početak novicijata</i>	13
Jerko Šuperba	
<i>Nemirno je srce naše Gospodine, sve dok se ne smiri u tebi</i>	14
Ivan M. Manojlović	
<i>Ljubite jedni druge, kao što je Krist nas ljubio</i>	16
Antonio Knezović	
<i>Što je Nepotvrđeno pravilo</i>	18
Fra Erik Matejak	
<i>Svetište Fonte Colombo ili "Franjevački Sinaj"</i>	20
Fra Ante Koudela	
<i>Tri zavjeta</i>	22
Fra Mateo Vujčić	
<i>Što je to časoslov i kako ga moliti?</i>	24
Fra Franko Gečević	
<i>"Biti čovjek Evanđelja"</i>	26
Fra Mateo Vujčić	
<i>Rade li danas fratri manualan rad ili ne?</i>	28
Luka Tetec	
<i>O pomaganju bolesnoj braći</i>	30
Adrijan Marušić	
<i>Treba li i danas fratar ići na magarcu?</i>	32
Antonio Knezović	
<i>Međureligijski dijalog - suživot s drugim ljudima</i>	34
Jerko Šuperba	
<i>Naviještanje božje riječi</i>	36
Ivan Mario Manojlović	
<i>Molim svu braću da nauče sadržaj i smisao onoga</i>	
<i>što je u ovom životu napisano</i>	40
Fra Ante Koudela	
<i>Život u bratstvu</i>	42

PIŠE: FRA STJEPAN BRČINA

NE IZABRASTE VI MENE...

UVODNIK

Dragi čitatelju!

Pozdravljam Te još jednom i u novom broju Vox Minoruma! Želimo iznova s tobom podijeliti svakodnevnicu nas fratara, bogoslova, novaka, postulanata i sjemeništaraca.

Na prvu, može se činiti daje ona monotona, svaki dan ista i da nikoga ne bi trebala zanimati. No, iza svega стоји jedan cilj - tu svakodnevnicu učiniti bogatom i vrijednom življenja. Naš život iza zidova samostana usmjeren je jednoime, živjeti i djelovati za drugoga - i baš to jest bogatstvo o kojem govorim.

Kako izgledaju naši dani i cjelokupan rad, za koje ste motivacija upravo Vi, želimo podijeliti u ovome broju časopisa.

Iako se ponekad čini da pišemo isto, radimoisto i govorimo isto; naš rad je prožet kreativnošću, ili barem trudom za istim, pa svoje uspone, prepreke, radosti i žalosti želimo podijeliti s vama. Uz to što nam je važno Vaše mišljenje, važno nam je i da budete dio naše zajednice i da osjetite sve što sa žarom radimo i da se i sami tim istim žarom zapalite.

Također želimo Vam pričati i otkud nam snaga, jer jednom je Jedan rekao, "Ne izabrate vi mene, nego ja izabrah vas" (Iv 15, 16), a o toj temi nema završetka, jer ni sami do kraja ne shvaćamo njenu veličinu. Samo je osjećamo.

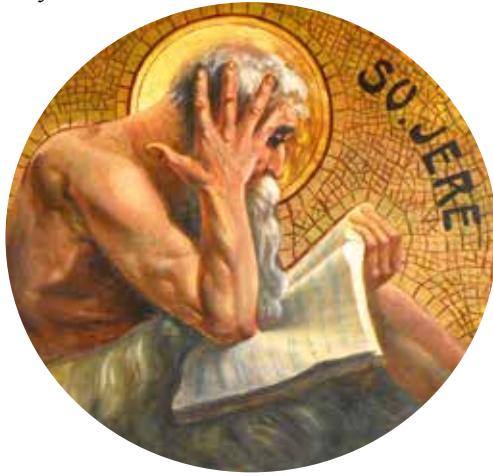
Stoga nam samo dopustite da vam djelić nje prenesemo. ■

U PRETHODNOJ GODINI

30. rujna 2020. (Dan Provincije u Splitu)

Nema li ljepšega nego zaključiti godinu proslave sv. Jeronima (1600 godina od njegove smrti) zajedničkom misom i prigodnim programom u Solinu i Splitu. Možda je i istina da je baš sv. Jeronim rekao: "Parce mihi Domine, quia Dalmata sum", i možda je baš zato trebalo i jest biti dio te proslave. Tako smo bili prisutni na proslavi te je obogatili, ako ništa drugo barem brojem.

1. listopada 2020. (POČETAK POSTULATURE I PRODULJENJE ZAVJETA FRA FRANJE ČOLAKOVCA)

Nekako se potrefilo da smo toga dana slavili jednu dragu sveticu – sv. Tereziju od Djeteta Isusa. Nije moglo biti savršenije – pogotovo za one za koje je počinjala godina postula-

ture u Zagrebu (Sandi Aščić i Franko Gečević) i u Cresu (Antonio Knezović i Josip Bulat); i za fra Franju koji je na još jednu godinu produžio svoje privremene zavjete.

18. listopada 2020. (PROSLAVA IMENDANA NAŠEGA SJEMENIŠTARCA LUKE TETECA)

Bila je nedjelja i crkva je liturgijski prenijela blagdan sv. Luke Evangeliista na sljedeći dan, no mi ne. Naime naš najmlađi član, Luka Tetec, slavio je svoj imendant. Lijepo smo ga i prigodno obilježili u samostanskoj blagovaonici, a i naše molitve nisu izostale.

25. listopada 2020. (POSJET VARAŽDINU I NOVOME MAROFU)

Želeći razbiti našu svakodnevnicu odlučili smo nedjeljno poslijepodne iskoristiti za posjet baroknom gradu – Varaždinu i Novome Marofu.

29. listopada 2020. (PRIMANJE LEKTORATA)

U kapelici svetoga Josipa Kupertinskog, u klerikatu, fra Erik Matejak i fra Mateo Vujčić primili su službu lektorata iz ruku provincijalnog ministar fra Josipa Blaževića.

31. listopada – 10. studenog 2020. (LOCKDOWN)

Popularno "zaključavanje" pogodilo je i naš kat samostana. COVID-19 se probio; te smo tako i mi osjetili kako je to biti izoliran barem na nekoliko dana.

29. studenog 2020. (POČETAK ADVENTA)

Početak adventa, nove liturgijske godine. Zbog odluke Stožera, zornice su bile limitirane brojem ljudi u crkvi te smo tako odlučili imati zornice u kapeli klerikata.

4. – 6. prosinca 2020. (DUHOVNA OBNOVA U KLERIKATU)

Valjalo bi se dobro pripremi ta Božić te smo tako imali vikend-duhovnu obnovu. Kateheze su imali fratri iz kuće – samostana Svetoga Duha (fra Ivan Karlić, fra Pero Džida i fra Filip Pušić).

22. prosinca 2020.

Zbog epidemiološke situacije, ovaj Božić nismo proveli zajedno u samostanu; već u svojim obiteljima.

25. prosinca 2020.

BOŽIĆ

(Dragutin Domjanić)

*Posipal bi snegom vse pute
i spinil z veseljem vse kute,
da smeh i popevka zvoni,
da brigah i tugah ni,
da suza već oko ne muti,
da vsaki si v srcu očuti:
Božić je došel nam vesel,
vsakomu sreće donesel
v sela i grade i gaj,
meni takaj!*

6. siječnja 2021. (BLAGOSLOV SOBA U SAMOSTANU)

Tradicionalno smo blagoslovili sobe u samostanu te smo izvukli svoje svece zaštitnike za narednu godinu.

25. siječnja – 19. veljače 2021. (ZIMSKI ISPITNI ROK)**19. – 21. veljače 2021. (PULA I CRES)**

Po završetku ispitnih rokova, krenuli smo putem Istre i Cresa. Prvo – da bismo nadošli k sebi nakon napornih ispita; drugo – kako bismo se i duhovno okrijepili u Istri i Cresu.

4. ožujka 2021. (ROĐENDAN FRA VIIČEKA NOVAČKOG)

Naš subrat iz samostana fra Vilček Novački slavio je svoj rođendan te nas je počastio tor-tom; na čemu smo mu zahvalni.

14. ožujka 2021. (HODOČAŠĆE U MARIJU BISTRICU)

Zajedno sa studentima iz "Doma sv. Antuna Padovanskog" hodočastili smo u Mariju Bistrlicu. Bilo je to u sklopu duhovne priprave za Uskrs. Tako smo u Mariji Bistrici slavili svetu misu i molili pobožnost križnoga puta.

27. ožujka 2021. (ON-LINE SUSRET S GENERALOM REDA)

U sklopu korizmenog susreta i uskrsne poruke koju je general našega Reda (fra Carlos A. Trovarelli) želio podijeliti sa svim odgojenicima u redu franjevaca konventualaca, održan je on-line susret uprave Reda i svih odgojnih ustanova. Na tom susretu sudjelovali smo i mi.

28. ožujka 2021. (CVJETNICA)

Tradicionalno smo čitali Muku Gospodina našega Isusa Krista podijeljenu po ulogama na jutarnjim misama u župi sv. Antuna Padovanskog u Zagrebu.

4. travnja 2021. (USKRS)

“Razvalite ovaj hram i ja će ga u tri dana podići” (Iv 2, 19)

5. travnja 2021.

Emaus, dan u kojem se sjećamo dvojice učenika koji su na putu prema Emausu susreli Isusa. Tako smo se i mi uputili na put prema NP Plitvička jezera i Nacionalnom svetištu sv. Josipa u Karlovcu.

25. travnja 2021. (NEDJELJA DOBROG PASTIRA)

Baš tada, na dan kada molimo za nova duhovna zvanja, mi smo vjernicima na Svetome Duhu predstavili novi broj našega glasila “Vox minorum”.

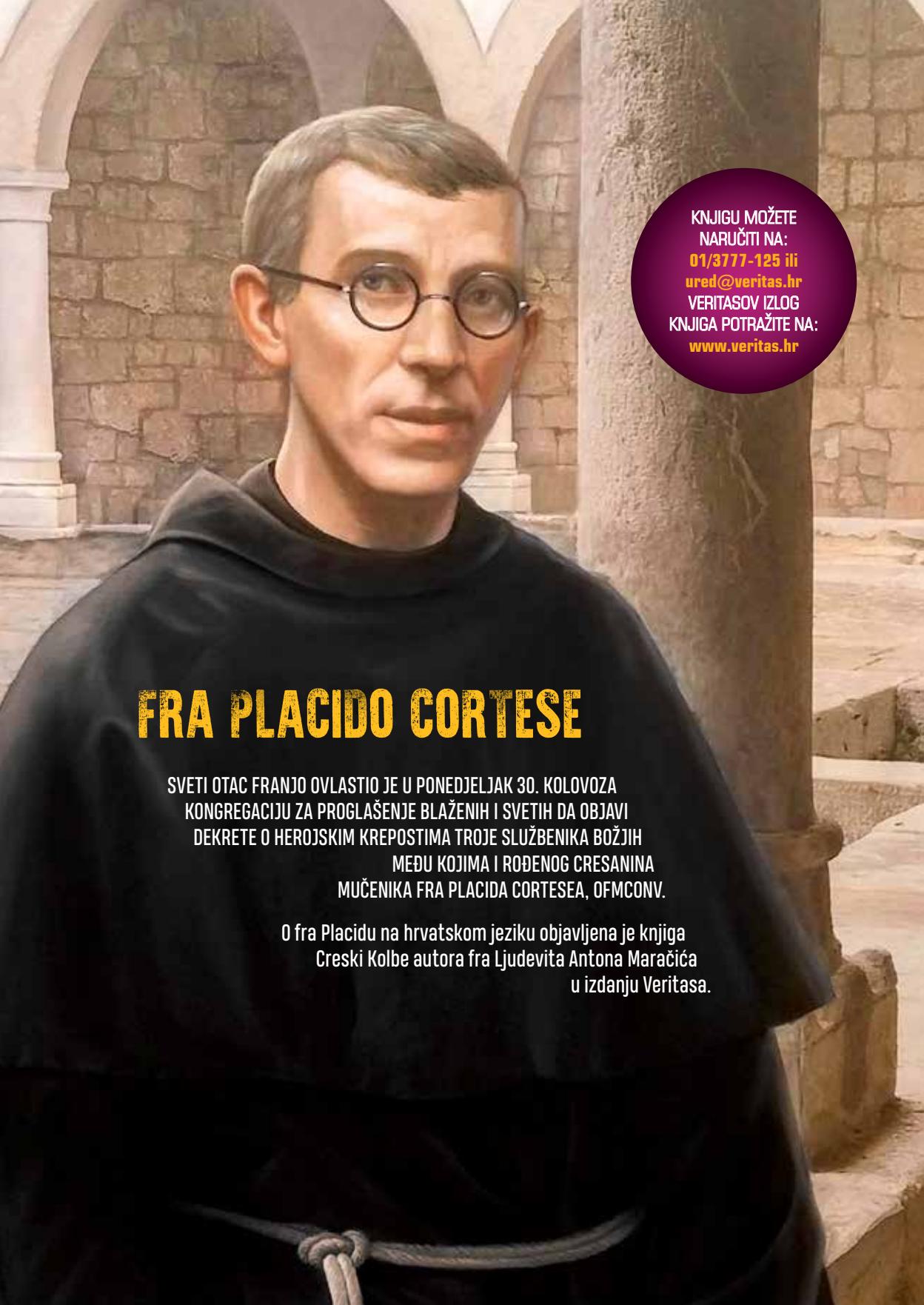
1. svibnja 2021. (PRAZNIK RADA)

Na blagdan sv. Josipa radnika, odlučili smo hodočastiti u rodno mjesto našega blaženika kardinala Alojzija Stepinca.

13. lipnja 2021. (SVETKOVINA SVECA CIJELOGA SVIJETA)

Na svetkovinu sv. Antuna, ja zaključujem ovu našu akademsku i klerikatsku godinu. ■

KNJIGU MOŽETE
NARUČITI NA:
01/3777-125 ili
ured@veritas.hr
VERITASOV IZLOG
KNJIGA POTRAŽITE NA:
www.veritas.hr

FRA PLACIDO CORTESE

SVETI OTAC FRANJO OVLASTIO JE U PONEDJELJAK 30. KOLOVOZA
KONGREGACIJU ZA PROGLAŠENJE BLAŽENIH I SVETIH DA OBJAVI
DEKRETE O HEROJSKIM KREPOSTIMA TROJE SLUŽBENIKA BOŽJIH
MEĐU KOJIMA I ROĐENOG CRESANINA
MUČENIKA FRA PLACIDA CORTESEA, OFMCONV.

O fra Placidu na hrvatskom jeziku objavljena je knjiga
Creski Kolbe autora fra Ljudevita Antona Maračića
u izdanju Veritasa.

OSOBNI KARTONI

U OVOJ RUBRICI ŽELJELI SMO DA UPOZNATE NAŠE ODGAJANIKE IZ JEDNOGA DRUGOG KUTA.

SVATKO JE OD NJIH ODGOVORIO NA NEKOLIKO PITANJA KRATKIM ODGOVORIMA ŽELEĆI SE NA TAJ NAČIN PREDSTAVITI U JEDNOM OSOBNIJEM SVJETLU. NAŠE ODGOJNE USTANOVE TRENUTNO BROJE ČETIRI BOGOSLOVA, JEDNOG NOVAKA, ČETIRI POSTULANTA I JEDNOG SJEMENIŠTARCA. A TKO SU ONI, OTKRIT ĆETE NA OVIM STRANICAMA.

SJEMENIŠTARCI

1 Ime i prezime?

IVAN MARIO MANOJLOVIĆ, sjemeništarač, 16. godina.

2 Župa i mjesto iz kojeg dolaziš?

Župa sv. Ivana Krstitelja, Sveti Ivan Žabno.

3 Tvoje zanimanje/studij?

Tehničar za cestovni promet, 2. godina.

4 Koju društvenu mrežu najčešće koristiš?

Instagram.

5 Što je za tebe sreća?

Za mene je sreća svaki trenutak proveden u molitvi krunice.

6 Kada bi malom djetetu mogao dati samo jedan savjet o životu, koji bi to bio?

Uvijek budi radostan i nikada ne skidaj osmijeh s lica, ma koliko te god život tukao.

7 Što je za tebe "pravi svećenik"?

Za mene je "pravi svećenik" onaj svećenik koji nema radnog vremena te pomaže bezuvjetno, ma kakva god cijena toga bila.

8 Omiljeni svetac?

Sv. Ivan Pavao II.; zato jer je bio toliko drag, nasmijan, privržen Blaženoj Djevici Mariji u molitvi krunice, naravno i u velikome radu s mladima.

9 Citat iz Biblije koji ima za tebe posebno značenje?

"Što god učiniste jednom od ove moje najmanje braće, meni učiniste!" (Mt 25,45) i "Veće ljubavi nitko nema od ove: da tko život svoj položi za svoje prijatelje" (Iv 15,13).

1 Ime i prezime?

JERKO ŠUPERBA, sjemeništarač, 18. godina.

2 Župa i mjesto iz kojeg dolaziš?

Uznesenje Blažene Djevice Marije, Vrpolje kod Šibenika.

3 Tvoje zanimanje/studij?

Kuhar, hotelijersko-turistički tehničar, 4. godina.

- ④ Koju društvenu mrežu najčešće koristiš?**
Youtube.
- ⑤ Što je za tebe sreća?**
Sreća je za mene ljubiti Boga svim svojim srcem, svom dušom i svim umom.
- ⑥ Kada bi malom djetetu mogao dati samo jedan savjet o životu, koji bi to bio?**
Upoznaj Boga, a onda uzdigni svoje srce i ljubi ga.
- ⑦ Što je za tebe "pravi svećenik"?**
"Pravi svećenik" je za mene osoba koja živi Isusovim autentičnim primjerom i donosi Boga u živote drugih ljudi.
- ⑧ Omiljeni svetac?**
Sv. Padre Pio; jer je bio čovjek uronjen u molitvu te je unatoč brojnim izravnim napadima Zloga ostao uz Boga i potpuno mu se predao.
- ⑨ Citat iz Biblije koji ima za tebe posebno značenje?**
"Živim, ali ne više ja, nego živi u meni Krist." (Gal 2,20)

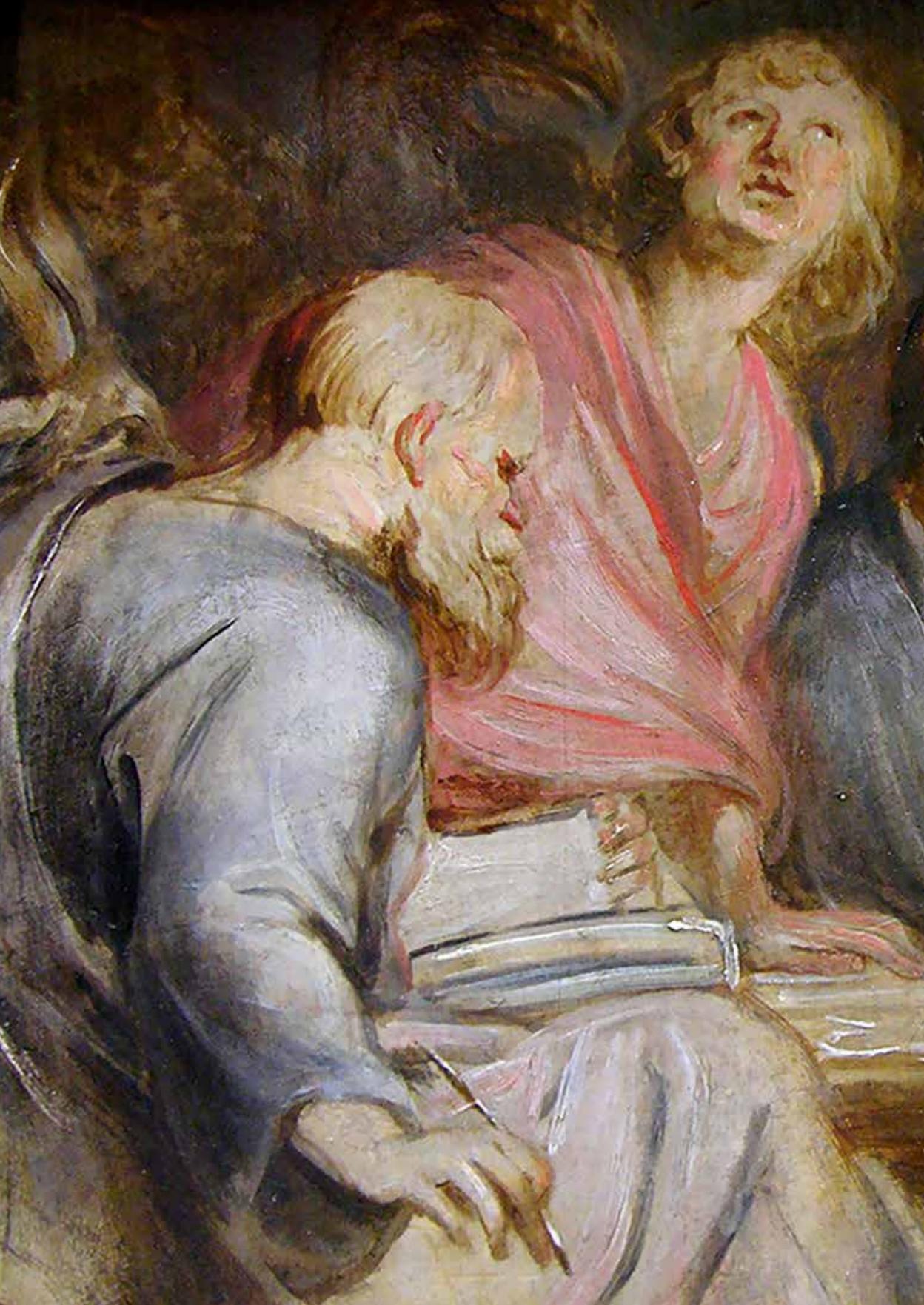
POSTULANT

- ① Ime i prezime?**
ADRIJAN MARUŠIĆ, prva godina postulature u Zagrebu, 26. godina.

② Župa i mjesto iz kojeg dolaziš?
Župa BDM od Pohođenja, Bijela Gorica.

- ③ Tvoje zanimanje/studij?**
Stručni prvostupnik kriminalistike, (baccalaureus) kriminalistike. Od ove jeseni student prve godine Filozofsko-teološkog Instituta Družbe Isusove u Zagrebu.
- ④ Koju društvenu mrežu najčešće koristiš?**
Instagram.
- ⑤ Što je za tebe sreća?**
Bog i ljudi koje je stvorio.
- ⑥ Kada bi malom djetetu mogao dati samo jedan savjet o životu, koji bi to bio?**
Sav svoj strah predaj Bogu i prestani se bojati!
- ⑦ Što je za tebe "pravi svećenik"?**
Čovjek koji se u potpunosti predao Bogu i Njegovoj svetoj volji.
- ⑧ Omiljeni svetac?**
Sv. Filip Neri; zbog svoje dobre naravi, dobrodušnosti i duhovitosti.
- ⑨ Citat iz Biblije koji ima za tebe posebno značenje?**
"Čuvši to, zadivi mu se Isus pa se okrenu mnoštvu koje je išlo za njim i reče - Kažem vam, ni u Izraelu ne nađoh tolike vjere!" (Lk. 7, 9)

EVANĐELISTI

Tri radna ljudi: gribler, plagiјator
i jedan doktor, zakučasti, stari,
sa malo kose i sa malo zuba;
a među njima jedan zvrkast mali,
što sve je knjige prozreo od šuba.

Sa borama, što pečati ih napor,
kratkovidni i izbrazdanih ruka
pisali su Matej, Marko, Luka;
a onom prvom uspjelo je dečku
zapisat: Riječ je bila u početku.

I oni su se mahom čudili,
a on se opet njima čudio,
i tako svi se čudili.

Dok oni su za Kristom bludili,
on Kristu se naslonio na grudi,
i dok su drugi Kristu bili stijena
imena takvih, takvih i ramena,
on bio niježan, djetinjaste čudi,
i kužio je Isusa ko žena.

IVAN SLAMNIG

PIŠE: FRA ERIK MATEJAK

TAKO OBEĆAJEM!

PRVI PRIVREMENI ZAVJETI FRA ANTE KOUDALE

Usubotu (17.srpnja 2021.) svoje prve privremene zavjete u Redu franjevaca konventualaca položio je fra Ante Koudela. Rodom iz Krešimirova grada – Šibenika, fra Ante Koudela svoj put da postane fratar upravo je započeo ondje – kod šibenskih fratara, u Nacionalnom svetištu sv. Nikole Tavelića. Nakon što se rastao od Šibenika i čvrsto odlučio napraviti prvi i vrlo značajni korak, uplovio je u Cres, mjesto postulature, mira i susreta sa samim sobom. Plodonosno odrđena još jedna godina dovela je do toga da svoj put nastavi u Zagrebu (sjedištu naše Provincije, kući formacije za drugu godinu postulature te velikog i malog sjemeništa). I tamo je prošla još jedna godina koja je jednakom tako bila plodnosna i blagoslovljena. Uz duhovnu pratrnu i vlastitu želju da postane fratar, otišao je u no-

vicijat – popularno smatran “godinom kušnje”. U toj godini odgojenik se neprestano ispituje je li ovaj život baš onaj koji bi mogao i želio živjeti te koji će mu pomoći da dođe do nutarnjeg zadovoljstva i mira. Izgleda da je naš fra Ante dobro zagrizao i odlučio kako je ovaj život baš onaj koji bi mogao i želio živjeti. Jasno da to ne označava kraj radu na samome sebi, već ga pospješuje i donosi trostrukе, četverostrukе i stostrukе plodove. Dakle naš fra Ante, s još desetero novaka iz različitih provincija, svoje prve privremene zavjete položio je u Bazilici sv. Franje u Asizu. Zavjete je primio Generalni ministar Reda franjevaca konventualaca fra Carlos A. Trovarelli. Osim fra Josipa Blaževića, provincijalnog ministra, i fra Stjepana Brćine, odgojitelja bogoslova u Zagrebu, bila je prisutna i fra Antina obitelj – otac, brat i nećaki- ▀

POČETAK NOVICIJATA

FRA SANDI AŠČIĆ I FRA FRANKO GEČEVIĆ

Usubotu 7. kolovoza tijekom večernje molitve u Donjoj Bazilići sv. Franje u Asizu održao se obred uvođenja u novicijat. Među jedanaestoricom novaka bio je i naš Sandi Aščić koji je izrazio radost i uzbuđenje zbog oblaćenja habita i započinjanja ove važne etape u našoj franjevačkoj formaciji. Na obredu u Asizu je sudjelovao i fra Stjepan Brčina. Godinu novicijata fra Sandi će provesti zajedno s tri Francuza i sedam Talijana. Nedavno je u Asizu došlo i do personalnih promjena. Dosadašnji magistar novaka izabran je za provincijalnog ministra talijanske provincije sv. Franje Asiškoga pa je za novog magistra imenovan fra Vincenzo Esposito.

U nedjelju, 5. rujna naš postulant Franko Gečević započeo je godinu novicijata u Poljskoj. Sami obred primanja u novicijat i obred oblaćenja bio je u novicijatskoj kapelici u Smardzewicama. Za ulazak pripremali su ih sedmodnevnom duhovnom obnovom u šutnji koju je vodio fra Kazimierz Mościcki, nekadašnji odgojitelj, a današnji isповједник u Niepokalanowu. Obred oblaćenja predvodio je vikar gdaňske provincije fra Andrzej Lengenfeld i u kratkoj homiliji dao im je poticajne misli te ih prepustio vodstvu odgojitelja fra Michała Brzezicza kroz ovu godinu. Uz našeg fra Franka obuklo se još desetero braće, među kojima su Poljaci iz varšavске i gdaňske provincije te trojica iz Bjelorusije. Obredu su nazočila braća iz sviju provincija, među kojima i magistar klerika fra Stjepan Brčina iz Hrvatske, koji je fra Franka i obukao. ■

PIŠE: JERKO ŠUPERBA

NEMIRNO JE SRCE NAŠE GOSPODINE, SVE DOK SE NE SMIRI U TEBI

DOŽIVOTNI ZAVJETI FRA FRANJE ČOLAKOVCA

Događaj kada se redovnik potpuno predaje Gospodinu sigurno je najvažniji i najposebniji trenutak u njegovu životu. Na dan polaganja svečanih zavjeta, zavjetovanik izriče svoj "DA", svoj "EVO ME" Gospodinu, i obećaje da će svaki dan iznova ponavljati (potvrđivati) svoj "DA" Bogu. U svome "DA" Gospodinu, fra Franjo Čolakovac je pronašao smisao svoga života.

Svoj svečani "DA" fra Franjo je izrekao u crkvi sv. Antuna Padovanskog u Zagrebu (na svetkovinu svetoga Franje Asiškoga) pod svečanom večernjom misom u 19:00 sati. Euharistijsko slavlje predvodio je fra Josip Blažević provincijalni ministar. Obred svečanih zavjeta započeo je prozivkom kandidata koji će položiti svečane zavjete, zatim je uslijedila kratka homilija, te potom pitanja o spremnosti življjenja evanđelja u bratstvu. Završetkom pitanja,

počele su pjevane litanije, za vrijeme pjevanja svečano zavjetovanik se bio prostro ispred oltara kao znak potpunog predanja. Nakon toga fra Franjo je kleknuvši ispred oltara, stavio svoje ruke u ruke provincijala fra Josipa Blaževića te izrekao odgovarajući obrazac za zavjetovanje. Potom je fra Franjo potpisao dokument o svome svečanom zavjetovanju. Fra Franji želimo iskrene čestitke iobilje Božjeg blagoslova. ■

MOLITVA

Presveto Trojstvo, Oče,
Sine i Duše Sveti,
udijeli mi milost ...
za koju te molim po zagovoru
fra Celestina Tomića.
Molim te, dobri Bože,
da proslaviš fra Celestina Tomića
proglašenjem blaženim i svetim,
te nam tako postane primjer
i uzor kako trebamo nasljedovati
tvoga Sina, Isusa Krista
i živjeti po Evanđelju!

FRA CELESTIN TOMIĆ

FRANJEVAC KONVENTUALAC

1917.-2006.

PIŠE: IVAN M. MANOJLOVIĆ

LJUBITE JEDNI DRUGE, KAO ŠTO JE KRIST NAS LJUBIO

ĐAKONSKO REĐENJE FRA FRANJE ČOLAKOVCA
I FRA ZVONIMIRA PERVANA

"Tada Isus reče svojim učenicima: Hoće li tko za mnom, neka se odrekne samoga sebe, neka uzme svoj križ i neka ide za mnom." (Mt 16:24)

Ovaj odlomak iz Evandželja po Mateju je sigurno misao svih onih koji su odlučili svoj život predati Gospodinu, te da mu služe u bezuvjetnoj ljubavi. Jedni od tako hrabrih Isusovih sljedbenika koji su odlučili sve predati Gospodinu, bili su: fra Franjo Čolakovac i fra Zvonimir Pervan.

Uz fra Franju i fra Zvonimira svoje su đakonske zavjete predala još petnaestorica kandidata u subotu 9. listopada u crkvi Župe sv. Ivana XXIII. Pape u Zagrebu. Euharistijsko slav-

lje je predvodio Zagrebački nadbiskup kardinal Josip Bozanić u zajedništvu sa zagrebačkim pomoćnim biskupima Ivanom Šaškom i Mijom Gorskim, redovničkim provincijalima, svećenicima i okupljenim Božjim narodom.

Upućujući pozdrave okupljenima na početku homilije, ređenicima i njihovim bližnjima, kardinal je rekao kako je Bog onaj koji prvi poziva. Tumačeći navješteno evanđelje, izdvojio je izraz zapovijedi ljubavi iz Ivanova evanđelja. To da ljubimo jedni druge, u Isusovo vrijeme su učili filozofi i drugi učitelji, no bitna razlika koju unosi Isus je u dodatku – kao što sam ja vas ljubio. Treba ljubiti kao što je to činio Isus. Kršćanska kvaliteta zapovijedi ljubavi je u na-

sljedovanju Isusa Krista, a Isus je utjelovljena Božja ljubav. "Dragi kandidati za đakonat! Želim vam da pristupite đakonatu i da sutra budećete svećenici samo zbog toga jer ljubite Gospodina. Samo zbog toga jer želite biti Isusovi prijatelji. Samo zbog toga jer želite njega slijediti u ljubavi", rekao je kardinal.

Unatoč hladnom i oblačnom danu čuti ova-kve lijepе i poticajne riječi, te vidjeti sedam-naest novo zaređenih đakona jednostavno vam srce oblijje ljubav i mir. Dobiti toliko mladih kandidata za svećenike, one koji će za godinu dana činiti volju Božju i propovijedati živu Božju riječ je neopisivo dragocjeno.

Oni se danas pripremaju u svome đakonatu za svećeničko ređenje koje će se održati na ljetu 2022. godine. Pratimo ih molitvama da nam u buduće vrijeme budu sveti svećenici koji

će srcem naviještati radosnu vijest spasenja i služiti narodu.

"Kao što mene posla Otac i ja šaljem vas." (Iv 20:21) ■

PIŠE: ANTONIO KNEZOVIĆ

ŠTO JE NEPOTVRĐENO PRAVILO

O NEPOTVRDENOM PRAVILU OPĆENITO

Franjo će svoje Pravilo, ne koristeći uopće ona već postojeća monaška pravila (ni benediktinska, ni cistercitska, ni ona od augustinaca), sastaviti uglavnom od evanđeoskih navoda. Prvo pravilo, posve kratko, "u par riječi", nezapisano, koje će s desetoricom svojih drugova iznijeti u Rimu pred papom Inocentom III. (1209.); zatim drugo, tzv. *Nepotvrđeno pravilo* (1221.), o kojem ćemo ovdje nešto progovoriti; i ono, za franjevce danas važeće pravilo koje je potvrdio papa Honorije III. god. 1223 poznato kao *Potvrđeno pravilo*. *Nepotvrđeno pravilo* napisano je gotovo samo od evanđeoskih navoda, možemo reći da je razrađenija verzija *Potvrđenog pravila*.

Kako je nastalo? Kako smo već spomenuli, Franjo je 1209.-1210., kako sâm svjedoči u Opo-

ruci, dao napisati "*paucis verbis et simpliciter*"¹, prvotnu *forma vitae* (oblik života) koju je predstavio Inocentu III. na odobrenje. Taj prvotni oblik života, s obzirom na to da je život, više nego neko pravilo, bio je podložan razvoju, nadasve određenim godišnjim kapitulima² u neprestanom sučeljavanju između početnoga nadahnuća i konkretnе stvarnosti s kojom su se pojedina braća, kao i samo bratstvo, trebali suočiti. K tome svakako treba dodati i rimsku Kuriju koja je imala svoje zahtjeve u oblikovanju nove redovničke zajednice. Plod tog sučeljavanja je *Nepotvrđeno pravilo* iz 1221. koje, po mnogima, najdublje izriče Franjinu *forma vitae*.

¹ lat. s malo i jednostavnih riječi

² U samostanima, dvorana za sastanak redovnika ili za duhovno čitanje; sastanak redovnika.

Dok čitamo *Nepotvrđeno pravilo*, možemo primjetiti kako je Franjina osoba zaista suobličena s osobom Isusa Krista te kako je Franjin život doista ucijepljen u Evandelje, i to radikalno, jer, kako smo već spomenuli, *Nepotvrđeno pravilo* prožeto je navodima iz Evandelja. Ali ti navodi nisu citirani samo usput, kao neki dodatak ili uspoređivanje neke vlastite misli sa Sv. pismom, već Franjo želi ukorijeniti ili možda bolje rečeno, konkretno oživotvoriti Evandelje u život braće koja su - oduševljena njegovim primjerom - željela slijediti nauk i stope Gospodina našega Isusa Krista u čistoći, bez vlasništva i u poslušnosti. Mogli bismo reći kako je *Nepotvrđeno pravilo* nekako bliže autentičnom Franjinom nadahnuću, jer se ovdje Franjo izrazio s više spontanosti i slobode.

Osvrćući se na same Franjine spise (*Franjevačke izvore*), *Nepotvrđeno pravilo* podijeljeno je u 24 poglavљa te fragmente koji slijede potom.

Nepotvrđeno pravilo sigurno odražava iskustvo svetog Franje i njegova prvog bratstva - pretresano i raspravljano na kapitulskim susretima, ali još više dokumentira u svakom svom dijelu snažan napor da "modelira" projekt bratskog života prema "riječima, životu i poukama svetog evanđelja" Gospodina Isusa Krista. Svaka stranica *Nepotvrđenog pravila* odražava na tako povezan način, odabire misao i čak Franjin jezik, kako se pokazuju u drugim njegovim spisima, da navode na pomisao – protiv jedne još uvjek raširene kritičke tendencije – da je njegov doprinos u poslu sastavljanja bio zacijelo predominantan, kako uostalom po-

tvrđuju brojni odlomci u prvom licu i stranice najuzvišenijih duhovnih pobuda.

Naposljetku, netko bi možda, čitajući *Nepotvrđeno pravilo*, ali i ostala pravila, zacijelo mogao pomisliti ili tvrditi da je Sv. Franjo doslovno primao, tj. shvaćao Evandelje – ponajprije zbog toga što nije bio teološki potkovani – primjenivši ga radikalno u svoj život i provodeći ga bez puno razmišljanja, i to ubrzo nakon pročitanog određenog teksta Sv. pisma (osobito Evandelja), često i netom nakon. No Franjo nije bio usmijeren na sebe, na svoju volju, misli i želje, već na Isusa Krista i njegovu božansku volju, a to je bitna razlika. Prije svog obraćenja tražio je sebe, a nakon obraćenja, Krista. Njega je pokretala osoba Isusa Krista, prisutna u Božjoj riječi – koji je i sâm Riječ – s kojom je toliko bio povezan. Dakle, Franjo nije bio samo oduševljen Božjom riječju, već s njome sjedinjen. On je priateljevao s Isusom, bio je s njime. I zato je tako svet. Imao je otvoreno srce za Gospodina i upravo je zato Gospodin mogao tako djelovati u njegovu životu. Ako čitamo blaženstva, među prvim svecima na koje pomislimo upravo je ovaj Asiški Siromašak. Bog je, naime, inicijator Franjina radikalnog obdržavanja Evandelja kako bi popravio i obnovio Crkvu iznutra koja u to vrijeme bijaše "ruševinama". U protivnom, ne bi ga počelo slijediti mnoštvo koje se brzo množilo već za njegova života. I evo već preko 800 godina sinovi svetog Franje, potaknuti njegovim primjerom i idealima, djeluju u svim krajevinama svijeta te se i danas, nakon toliko godina svrstavaju među najbrojnije redove u svijetu. ■

PIŠE: FRA ERIK MATEJAK

SVETIŠTE FONTE COLOMBO ILI “FRANJEVAČKI SINAJ”

MJESTO GDJE JE SVE POČELO?

Sjećam se dobro svoga posjeta mjestu, a danas franjevačkom svetištu, Fonte Colombo. Prvo što mi je zapelio za oko i urezalo mi se duboko u sjećanje jest velika ploča koja se nalazi na putu prema spilji u kojoj je vrijeme u molitvi provodio sveti Franjo. Tamo je pisalo kako je ovo svetište pohodio i franjevački papa Siksto IV. (1414. - 1481.). Onaj isti papa koji je konstruirao Sikstinsku kapelu, koji je potjecao iz plemićke obitelji della Rovere, koji je bos hođao častno na ovo sveto mjesto. Priznajem da me to malčice i nasmijalo, ali ako tradicija tako prenosi, tko sam ja da bih je mijenjao? Po čemu je važno ovo mjesto i zašto ga se franjevci tako rado sjećaju? S obzirom na to da je družba svećog Franje rasla, osjetila se potreba za jednim

jasnim pravilom koji će Red još više uglaviti u samo tijelo Crkve, čija je glava Krist. No sam Franjo nije se osjetio doraslim tom zadatku te je trebao pomoći svoga Stvoritelja, na kraju krajeva, nije to bio njegov Red, već Božji. Molio je sveti Franjo i to žarko je molio ne bi li uspio sastaviti kakvo-takvo pravilo života. I bio ga je sastavio, ali tom Pravilu nedostajao je pravnički ton. Sam tekst bio je pretrpan evandeoskim citatima koji su ga činili neizmjerno dugim i nemogućim za odobrenje od strane Petrova nasljednika. No, naglasio bih kako upravo “život i pravilo Reda Manje Braće jest živjeti evanđelje”. Da cijela stvar ne bi propala, u priču se uključio dugogodišnji i vjerni prijatelj svetog Franje, najveći crkveni pravnik onoga vremena, kardinal Rimske crkve Hugolin di Anagni

(kasnije papa Grgur IX.). On je cijelom pravilu dodao jednu pravničku crtlu, misleći pritom na duhovni karakter i franjevačku karizmu. Tako je i ova priča dobila svoj "happy end" te je papa Honorije III. svečano potvrdio Pravilo svetog Franje 29. 11. 1223. godine. I danas svi franjevcii isповijedaju i zavjetuju se da će živjeti "Pravilo sv. Franje". Imat će još nekih pikantacija, poput toga kako to da su franjevci dobili svoje vlastito pravilo, a nisu preuzeли već postojeće – jer IV. Lateranski sabor (1215.) zabranio je nova pravila unutar crkve, zbog straha od krivovjera. Ali snalažljivi franjevci tumačili su kako su oni dobili "usmeno odobrenje" pape Inocenta III., još prije nego je bio sazvan IV. Lateranski koncil. Dakle franjevačko pravilo života bilo je sastavljen u Fonte Colombu, kasnije prozvanom "franjevačkim Sinajom". Nekako se želje la obilježiti poveznica između Sinaja – brda na kojem je Mojsije primio deset Božjih zapovijet-

di (pravila), i brda Fonte Colomba. Ovo mjesto ostat će zapisano i po tome što se sveti Franjo ovdje liječio od bolesti očiju. Ostalo je zapisano kako mu je liječnik trebao prisloniti užareni žarač na sljepoočnice, ne bi li mu uspio barem malo pomoći s vidom koji je iz dana u dan slabio (bilo je to godinu dana prije Franjine smrti – 1225.). Kroničar kaže da su se i sama braća prestrašila prizora, ali sveti Franjo molio je sestricu vatru (brata u talijanskom izvorniku *il fuoco*) da s njim bude blaga i milosrdna. Zahvat je na kraju prošao, a sveti Franjo nije osjetio ni trunčicu боли. U kratkim crtama to bi bila sažeta, ali bogata povijest ovoga mjesta – što ga čini neizostavnim u bilo kojem franjevačkom hodočasničkom itineraru.

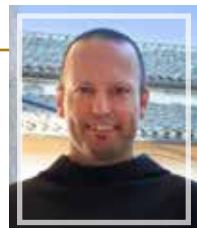

PIŠE: FRA ANTE KOUDELA

TRI ZAVJETA

POSLUŠNOST, SIROMAŠTVO, ČISTOĆA

Red Manje braće konventualaca je bratstvo što ga je unutar Crkve osnovao sv. Franjo Asiški pod nazivom "manja braća". Ideal Serafskog Oca i braće jest živjeti i svjedočiti sveto Evandelje u bratskom zajedništvu, malenosti, poslušnosti, bez ikakva vlasništva i u čistoći. Pripadnici ovoga Reda, vođeni Duhom Svetim, tvore bratstvo čije su karakteristične odlike: obiteljsko ozračje i majčinska nježnost, milosrđe, poštivanje, ljubaznost i radost, uslužnost bolesnoj braći, prihvatanje svih ljudi i evanđeoska jednostavnost u poslanju. Svojim zavjetovanjem na život u poslušnosti, bez ika-

kva vlasništva, te u čistoći, braća svečano i javno priznaju kako su primila milost od Boga Oca za nasljedovanje Krista u njegovu čistu, siromašnu, i poslušnu načinu života. Njemu se u potpunosti posvećuju, te tako na poseban način dovršavaju krsnu posvetu.

Pravilo što ga je napisao sveti Franjo, a papa Honorije III. potvrdio, oblik je evanđeoskoga života na koji se zavjetuju Manja braća konventualci. Pravilo je temelj života i zakonodavstva čitavoga Reda.

Po evanđeoskim savjetima, braća se na poseban način združuju s Crkvom i Kristovim spasonosnim poslanjem. Ujedno proročki svje-

doče mogućnost novog čovječanstva u Kristu, u kojemu se svi prepoznaju braćom i sestrama, žive u istinskoj solidarnosti te gdje se promiče cjelovitost stvorenoga, mir, pravda i opće dobro društva. Na taj način najavljuju svijet koji dolazi.

Zavjetom poslušnosti braća, kao žrtvu sa mih sebe, po primjeru Isusa Krista koji je došao na zemlju radi vršenja Očeve volje, predaju Bogu punu odanost vlastite volje da bi se izravno ujedinila s božanskom voljom; te se u duhuvjere podlažu crkvenim poglavarima. Ta poslušnost, međutim, ne samo što ne umanjuje dostojanstvo ljudske osobe, već je vodi k većoj zrelosti, obogaćujući je slobodom djece Božje. Braća su, po primjeru i volji Svetoga Franje, dužna pokoravati se također i snagom zavjeta vrhovnom svećeniku kao najvišem poglavaru. Poslušnost proživljena u bratstvu stvara snažnu povezanost među braćom te im omogućuje zajedničko vršenje apostolskog poslanja bratstva i usklađivanje pojedinačnih djelatnosti svakoga pojedinoga brata.

Zavjetom evandeoskog siromaštva braća priznaju da je Bog, najviše dobro, jedino pravo čovjekovo blago, te se obvezuju naslijedovati

primjer Sina Božjega, koji radi nas posta siromašan na ovome svijetu. Stoga se braća obvezuju živjeti bez ikakva osobna vlasništva te se odriču vlasništva nad svim dobrima te svoje pouzdanje stavljuju u Božju providnost. Braća pojedinačno te kao bratstvo trebaju vjerno obdržavati siromaštvo, kako bi jasno pružala proročko svjedočanstvo. U svemu trebaju izbjegavati ono što ukazuje na raskoš i razmetanje.

Zavjetom čistoće, živiljenjem čista srca i duše, braća prihvaćaju način života Isusa, koji se u potpunosti bio posvetio Kraljevstvu Božjem i ljubavi prema braći.

Oni odabiru stanje savršene uzdržljivosti u celibatu kao izraz svoje ljubavi prema Bogu i ljudima, kao znak eshatološkoga blaga te kao naročito vrelo duhovne plodnosti, koje ima svoj izvor u Trojstvenoj ljubavi. Slobodno odabirući život u čistoći, braća se uzdržavaju od svega što se protivi čistoći.

Da bi u čistoći živjela ljubav prema Bogu i ljudima, braća trebaju rasti u unutarnjoj iskrenosti, međuljudskim odnosima, psihološkoj u-ravnoteženosti, afektivnoj zrelosti, samonadzoru te stvaralačkoj i velikodušnoj apostolskoj zauzetosti. ■

PIŠE: FRA MATEO VUJČIĆ

ŠTO JE TO ČASOSLOV I KAKO GA MOLITI?

OSVRT NA NEPOTVRĐENO PRAVILO:
O BOŽANSKOM ČASOSLOVU I POSTU

Časoslov je: "PJESMA HVALE, koja se na nebesima pjeva kroz svu vječnost i koju je Vrhovni svećenik Isus Krist prenio u ovo zemaljsko progonstvo, Crkva ustrajno i vjerno nastavlja kroz tolika stoljeća..." te ujedno: "Časoslov je molitva svega Božjeg naroda".

Časoslov svoje korijene vuče iz Staroga zavjeta, poradi toga što se prilikom moljenja bilo koje gore navedene sastavne molitve, mole psalmi. To je molitva koju je i sam Isus Krist molio sa svojim učenicima, a koja je nakon njegova uskrsnuća i uzašašća ostala ukorijenjena unutar Crkve. Učenici i prvi kršćani su, njima već poznatim psalmima, nadodali nešto što teologija naziva doksologija, izraz: Slava Ocu po Sinu i u Duhu Svetomu, što smo mi danas zadržali kao Slava Ocu i Sinu i Duhu Svetomu

(često praćenu i ustajanjem na noge i jako dužbokim naklonom)... Mnogi teolozi smatraju kako je ovo najljepša i najsnaznija molitva poradi toga što molimo pomoću same Riječi Božje i na isti način na koji je sam Isus molio.

Kroz povijest srednjega vijeka i franjevačku prošlost, ova molitva bila je od iznimno velike važnosti. Proglašena je kao službena molitva Crkve još za vrijeme života sv. Franje Asiškoga (prva polovica 13. st.). Ali u to vrijeme protok informacija nije bio kao danas, stoga je bilo potrebno vrijeme da se ta molitva zajednički ujednači u cijeloj Crkvi.

Časoslov kakav danas mi franjevci poznajemo i koristimo sastoji se od: Službe čitanja, Jutarnje molitve, Srednjega časa (Treći, Šesti i Deveti čas), Večernje molitve i Povečerja. Ovo su različite molitve Crkve, koju redovnici mole

u različitim trenutcima u danu za potrebe Crkve i Božjega naroda te za svoje posvećenje Bogu.

Nama franjevcima posebno je važna i bitna ova zajednička molitva, poradi toga što spada u temelje našega franjevačkog identiteta. Takođe je važna da je čak i sam sv. Franjo molio Časoslov svoga vremena i uvrstio ga kao obvezatnim u Nepotvrđenom i Potvrđenom pravilu. Njegov Časoslov, koji je pritom i relikvija, možemo danas pronaći sačuvanim u bazilici sv. Franje Asiškog u Asizu. No zašto je baš ta molitva bila važna sv. Franji?

Poradi toga što, u to vrijeme, nije svatko znao čitati, a napose su knjige bile vrlo skupe te ujedno nije bilo papira kao danas, već se tekst pisao na pergamenama, s gušćim perom i strugao nožićem; kako bi se napisao drugi na već postojeći. Asiškom Siromašku u srcu je gorjela želja za ljubljenjem Boga; Boga koji je Ljubav, Ljubav koja nije ljubljena od njegovih stvorenja.

Stoga je u svojim molitvama i mislima uvek imao tu dimenziju molitve unutar i zajedno sa Crkvom; molitve usmjerene Bogu Ocu po Kristu Isusu i u Duhu Svetome za potrebe Crkve svoga vremena koja se nalazila u stravično teškim kušnjama i trenucima čišćenja.

U to vrijeme mnoga su krivovjerja nicala posvuda i napadala Crkvu i svećenike. Franjo pak nije želio imati neko bratstvo ili neku zajednicu koja bi bila utemeljena u nečemu dru-

gome, doli u djelu Božjem - u Crkvi. On je želio baš takvo bratstvo, koje će biti skupina najmajnijih, ali neupitno vjernih ljudi Bogu preko vjernosti Crkve i rimskome biskupu.

Stoga su franjevci bili ti koji su posebno širili pobožnost molitve časoslova po cijelom svijetu i doprinijeli da je današnji časoslov ujednačen.

No kako moliti časoslov?

Najprije se znamenjujemo znakom križa izgovarajući poklik: "Bože u pomoć mi priteci! - Gospodine pohiti da mi pomogneš! Slava Ocu..." Zatim slijedi pjevanje ili recitacija himna (duhovne himne), potom slijede psalmi, koji mogu biti pjevani ili recitirani, sa svojim uvodnim redcima (antifonama). Na kraju svakog psalma nadodajemo molitvu "Slava Ocu". Potom slijedi kratko čitanje iz Svetoga pisma, otpjev, evanđeoski hvalospjev za Jutarnju ili Večernju molitvu. Zatim slijede prošnje, koje podsjećaju na molitvu vjernika, i konačno slijedi molitva Gospodnja, "Oče naš", koja završava sa svećanom prigodnom molitvom.

Dugo vremena je molitva časoslova bila pridržana samo za klerike (đakone i svećenike), redovnička braća (nesvećenici) su u zamjenu za časoslov molila "Očenaše" kako je Pravilo određivalo, ali zahvaljujući II. Vatikanskom saboru, časoslov je postao dostupan svim laicima, stoga mi danas živimo u povlaštenom vremenu gdje svaki katolik može biti aktivni član molitve Crkve, moleći časoslov. ■

PIŠE: FRA FRANKO GEČEVIC

“BITI ČOVJEK EVANĐELJA”

NEPOZNAVANJE PISMA JEST NEPOZNAVANJE KRISTA

Isus Krist koji nam je donio Radosnu vijest – Evanđelje – daje nam se upoznati kroz svoju riječ i djelo. Prvi kršćani su po Gospodinovu uzlasku na Nebo, u skoro vrijeme – za njihova života – očekivali i Njegov drugi dolazak. Kada su vidjeli da to može biti malo kasnije, htjeli su zapisati što su posvjedočili ti koji su s Gospodinom živjeli kako bi to predali novim naraštajima.

Kršćanin, kao i svaki drugi čovjek koji nije svjestan da je dijete Božje, u životu donosi makro- i mikro-izbore. To su odluke, riječi i čini koje sačinjavaju naš život, nas. “Makro-izbori” odnosno veliki, mogu biti odabir srednje škole, studija, zanimanja, života u braku ili života u celibatu (potpuno predanje Bogu), a “mikro-izbori”, oni mali, to su djela naše svakodnevice, mogu biti osmijeh, lijepa riječ koja je na izgrad-

nju bližnje osobe ili jednostavno slušanje kako radimo svoj posao. Veliki izbori iako u sebi nose pridjev “veliki”, ne moraju značiti da su važniji od onih malih, ali ono što je sigurno jest da se veliki i mali nadopunjavaju.

Svaki čovjek obdaren je prekrasnim darom slobode. Da nje nema, ne bi bilo one najljepše i jedine koja ostaje, a to je ljubav (usp. 1 Kor 13, 8a). Iz ljubavi smo stvoreni jer Bog je ljubav (1 Iv 4, 16) i predodređeni smo na vječno sudjelovanje u unutrašnjem Božjem životu.

Prvi pustinjaci, zapravo prvi redovnici, nastali su kao akcija da se Radosna vijest sačuva, jer vidjeli su da se uslijed sve lagodnjeg života kršćana stvar osipa. Tako je stoljećima kasnije došao (postao) sveti Franjo Asiški, koji je osluškivao Riječ (1v 1, 1) i vršio ono što mu je govorila. Kasnije je braći koja su se oko njega okupi-

la, uz potvrdu pape, odredio da svaki koji želi živjeti po svetom Evandželu u Redu manje braće, mora nakon što je prokušan, dati Bogu tri zavjeta: poslušnosti, siromaštva i čistoće. Upravo preko tih evanđeoskih savjeta ili zavjeta živi Evandželje u potpunosti. Odricanje, umiranje sebi i svakodnevno uzimanje svoga križa, kao i hod za Gospodinom jesu uvjeti učenika (usp. Mt 16, 24). Uvjeti koji isto tako i čuvaju onoga koji je pozvan.

Bit ćemo ljudi Radosne vijesti ukoliko naši makro- i mikro-izbori budu proizlazili iz dvije Gospodinove zapovijedi: "Ljubi Gospodina Bo- ga svojega svim srcem svojim, i svom dušom svojom, i svim umom svojim. To je najveća i prva zapovijed. Druga, ovoj slična: Ljubi svoga bližnjega kao sebe samoga" (usp. Mt 22, 37-39). To je moguće jer je On prvi ljubio nas (usp. 1 Iv

4, 19). Kao što je Otac rekao Isusu na krštenju u Jordanu, tako i nad svakim od nas ljudi govori: "Ti si moje ljubljeno dijete". Ponavljamо si to često da nam dođe iz uma u srce.

Citajmo Bibliju, osobito Evandžela, neka i ti retci budu tema naših razgovora s Gospodinom. Postajmo tako već sada drugi Krist, na način kako je svatko pozvan od Boga, po uzoru na svetog Franju, koji je u svom pozivu tako činio. "Čovjek je predodređen da u sebi ostvari lik utjelovljenoga Božjeg Sina, "sliku Boga nevidljivoga" (Kol 1, 15), te Krist bude prvorodenac u mnoštvu braće i sestara." (Katekizam Katoličke Crkve 381)

PIŠE: FRA MATEO VUJČIĆ

RADE LI DANAS FRATRI MANUALAN RAD ILI NE?

OSVRT NA NEPOTVRĐENO PRAVILO:
VII. POGLAVLJE O NAČINU SLUŽENJA I RADA

Ačovjeku reče: "Jer si poslušao glas svoje žene te jeo sa stabla s kojega sam ti zabranio jesti rekavši: S njega da nisi jeo! – evo: Zemlja neka je zbog tebe prokleta: s trudom ćeš se od nje hraniti svega vijeka svog! Radat će ti trnjem i korovom, a hranit ćeš se poljskim raslinjem. U znoju lica svoga kruh svoj ćeš jesti dokle se u zemlju ne vratiš: ta iz zemlje uzet si bio – prah si, u prah ćeš se i vratiti." (Post 3, 17-19.)

"Čovjek ne živi kako bi radio, već radi kako bi živio". Kako to da smo danas izgubili razumijevanje ove tvrdnje? Trčeći za novcem, ne imajući vremena jer ga moramo "iskoristiti" za svoju edukaciju ili profitabilno uložiti ga u usavršavanje samih sebe na intelektualnoj razini, pomalo možemo reći da smo izgubili kompas vrijednosti rada, a time i svoga života.

Često čujemo kako rad oplemenjuje čovjeka, ujedno pak čujemo kako postoji i neumjereni oblik rada koji može biti ili iskorištavanje osobe ili psihološka poteškoća radoholizma. Sveti pismo donosi nam kako je čovjeku povjerenja zadaća svojim radom oplemeniti svijet, jer mu je svijet "podložen", no on je svojim padom u grijeh tu plemenitu ulogu rada zaprljao. Stoga smo mi današnji ljudi pozvani na jednu odgovornost. Tu odgovornost danas najviše ističemo u ekološkoj brizi za svijet. No, trebamo se pitati i o sociološkoj dimenziji rada prosječnog čovjeka, točnije: "Zaboravljamo li mi zapravo na čovjeka radnika, koji pretjerane sate svoga dana provede u znoju lica svoga, kako bi kruh svoj svagdanji jeo?"

Sveti Franjo posebno je cijenio rad, ali taj rad u sebi nužno je morao imati i elemente duha bratstva i malenosti, a povrh svega da poš-

tuje ljestvicu vrijednosti, u kojoj je glavna okosnica "Duh molitve i pobožnosti". Čovjek koji u slobodi prihvata raditi, treba raditi sa svom marljivošću, kao da samom Gospodinu služi. Treba iskoristiti sve talente koje posjeduje, sve alate i sva sredstva, jer u svojoj svakodnevnoj redovnosti, kršćanin je prepoznatljiv po svojoj "izvanrednosti".

Za nas redovnike, manualni rad nije nepoznata stvar. U samostanu se ne kleći po cijele dane u kapelici i moli, kako to mnogi misle. Rad ima povlašteno mjesto, gdje imamo priliku sazrijevati u zrelije i odgovornije ljude, posebno svaki po talentima koje mu je Gospodin udijelio. Tako postoji više oblika rada: manualni/fizički rad, duhovni rad i rad na samima sebi. Zanimljiva je kategorija i volonterstva, rada koji nije nagrađen nekom materijalnom korišću, a koji tako jako oplemenjuje dušu. Najpoznatiji je naš volonterski rad u pučkoj kuhinji na Svetome Duhu, ili pak pastoralni rad s bolesnicima u bolnicama.

Među franjevcima tema je rada uvijek prisutna, oni od milostinje i svojega rada žive; kupuju svakodnevno kruh i vodu, brinu se za stariju braću, u poodmakloj dobi, te mlađu braću koja još nisu dovoljno sazrela (dovršila inicijalni formativni hod).

Sv. Franjo govori nam u Nepotvrđenom pravilu: "Neka se sva braća nastoje truditi oko dobroih djela, jer pisano je: Uvijek radi nešto dobro, kako bi te đavao našao zaposlena. I opet:

Besposlica je neprijateljica duše. Zato se sluge Božje uvijek moraju truditi oko molitve ili kaka dobra djela."

No što to pak znači raditi pobožno? To je pitanje na koje ne postoji jedinstveni odgovor. Stoga svatko može zaključiti smjernice koje su potrebne za pobožan rad. Na prvom mjestu tu je odgovornost, umjerenost, predanost i vjernost te mnoge druge pozitivne karakteristike.

Tako se često nalazimo u situacijama u kojima nam se nešto "ne da raditi" jer nam se čini "glupo" ili pak "bez veze". Često mrmljamo riječima: "Zašto ovo učim! Ili: Ovo mi nikada neće trebati u životu!?"...

Pobožan rad jest onaj rad koji je predanje samoga sebe za dobro i izgradnju zajednice koju nam je Gospodin povjerio, u toj mjeri u kojoj ne gazimo svoje i tuđe temeljno ljudsko dostojanstvo; bilo to obiteljska, redovnička, župna, molitvena ili pak zajednica na poslu u sekularnom, ateističkom i antiteističkom okruženju.

Osoba je pobožna i duhovna u onoj mjeri u kojoj obavlja svoje dužnosti s odgovornošću, marljivošću i strahopoštovanjem prema Gospodinu, unatoč tome što radi za čovjeka, ali u onoj mjeri u kojoj to nije protivno Božjem zakonu i čovjekovu dostojanstvu. Kao i svi kršćani, tako se i redovnici nalaze na polju žetve Gospodinove. "Žetva je velika, a radnika malo". Stoga imajmo srce usmjereno ka Gospodinu, i ono što radimo danas, ovdje na zemlji, neka bude ulaganje za ono vječno sutra. ■

PIŠE: LUKA TETEC

O POMAGANJU BOLESNOJ BRAĆI

OSVRT NA NEPOTVRĐENO PRAVILO: X. POGLAVLJE

UNepotvrđenom Pravilu u X. poglavljju govori se o bolesnoj braći:

Ako se koji brat razboli, gdje god bio, neka ga ostala braća ne napuste dok se ne odredi jedan brat ili više njih, ako bude potrebno, da mu služe kako bi željeli da se njima služi (usp. Mt 7,12); a u krajnjoj nuždi mogu ga povjeriti nekoj osobi koja se ima brunuti o njemu u bolesti. "A bolesna brata mo-

lim da za sve zahvaljuje Stvoritelju i da želi biti takav – bolestan ili zdrav – kakvoga ga Gospodin hoće. Jer Bog sve koje predodredi za život vječni (usp. Dj 13,48) odgaja ostrugama bičeva i bolesti i duhom skrušenosti, kao što Gospodin veli: Ja korim i kažnjavam one koje ljubim (usp. Otk 3,19). Pa ako se tko bude smućivao i srdio bilo na Boga bilo na braću, ili ako možda uporno bude tražio lijek kako želeteći osloboditi tijelo koje će ubrzo umrijeti i koje je neprijatelj

duši, to mu dolazi od zloga i tjelesan je, i čini se da ne spada među braću jer više ljubi tijelo nego dušu".

Možda si ti imao svog brata koji ti je posluživao i brinuo se o tebi, možda u situaciji Covid-a ili neke druge bolesti. Koji je svaki dan po nekoliko puta navratio do tebe da vidi jesu li gladan, žedan, jesu li dobro, koji je bio s tobom pred vratima da ti ne bude dosadno, da se ne osjećaš usamljeno u ovo doba. Zato nemoj zaboraviti moliti se za njega i zahvaljivati Bogu na njemu. Jesu li i ti možda nekome bio/bila brat ili sestra, kako bi se brinuo o nekome, da ti je stalo do nekoga i da pomogneš? Danas ljudi svoje roditelje prepuste staračkim domovima – možda zato jer im je to potrebno, a možda zato da bi uštedjeli na vremenu. Brinuti se o bolesnome znači do kraja se boriti i brinuti i moliti da ta osoba bude sretna, ispunjena i zdrava i da može moliti za tebe. Znam kako je to biti bolestan, u izolaciji, pa su mi braća nosila hranu i popričala preko vrata sa mnom i znam da sam se tada osjećao bolje. Vjerujte mi, nema ljepšeg osjećaja nego nekome pomoći! Pogledajmo samo sv. Majku Terezu iz Kalkute, ona je živi primjer kako se treba brinuti o bolesnom bratu ili sestri. Nije se brinula od koje je bolesti bоловao njen brat ili sestra, koliko je bio star/stara, je li dobar/dobra ili loš/loša ili koje je vjere. Jer znala je i prepoznala u njima Isusa Krista. Godinama je bila bosa i hodala po gradiću koji se nalazio u Indiji i tražila ima li gdje gubavca u kojoj grabi, kanalu ili na ulici, da ga opere i povije. To nije bilo prije nekoliko stoljeća nego

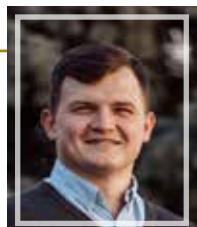

prije svega 25 godina. Često je govorila Isusove riječi: "Ako primate dijete u moje ime, mene primate; ako date nekom čašu vode, meni dajete. Što god učiniste jednom od moje najmanje braće, meni ste učinili." Ona mi je najveća i najdraža svetica jer je služila najsiromašnijima. Zato nemojmo zaboraviti na bolesne, jer kad se s ljubavlju brinemo o bolesnom, tad se istovremenu brinemo o Isusu! ■

PIŠE: ADRIJAN MARUŠIĆ

TREBA LI I DANAS FRATAR IĆI NA MAGARCU?

OSVRT NA NEPOTVRĐENO PRAVILO: XV. POGLAVLJE

Na ovo pitanje danas lakše je dati odgovore nego ikada. Svijet je trenutno popunjen visokim stupnjem relativizma i u razvijenima državama obiljem svjetovnih dobara. No, gdje su tu fratri danas, što bi oni trebali raditi, točnije, koje prilagodbe u ovome užurbanom svijetu učiniti i gdje je grаницa?

Nikada nije bilo važnije nego danas da u svom ovom obilju dobara u Republici Hrvatskoj, fratar ide magarcem. Sv. Franjo je govorio svojoj braći, ako budu u situaciji da imaju konja ili magarca, da uvijek izaberu magarca! To bi značilo u današnjem kontekstu ovo: ako je stvarna potreba jednom samostanu franjevac konvencionalaca da posjeduju četiri automobila,

onda oni moraju imate četiri automobila. Dakle, ne tri ili pet nego četiri automobila! Nema potrebe da taj samostan posjeduje dva automobila i tako pada kvaliteta, ili dolazi do nemogućnosti izvršavanja potrebitih dužnosti. Jer time nismo izabrali magarca nego da ideo pješice putem kojim moramo ići, te ga istovremeno nepotrebno produžujemo. Ovaj princip treba biti temelj u bilo kojem području i smjeru rada fratra, odnosno treba prenijeti taj princip na sve što čini. Također, prevažna je stvar ne preuveličavati ili umanjivati ovaj princip jer onda zapravo postupamo jako daleko od uputa našega Serafskog oca sv. Franje.

Mislim da je ovaj princip najvažniji od svih koji fratri imaju, jer uči nas o samoj srži umjetnosti. Apsolutno je neupitno da je sv. Franjo

htio ovime reći da biramo i slijedimo put skromnosti te svjesno izabiremo što manje dobro s kojim se moramo poslužiti. Traži od svih nas da skromnost postane dio naše svakodnevničice. Time se osiguravamo da nemamo dodatne utege vezane oko naših duša na putu prema nebesima. Ne treba se povoditi raskošnošću nego skromnošću u svemu i svugdje. No, što je još bitno da fratar ide na magarcu, što se još tu u pozadini krije?

Krije se umjerenoš! Ta umjerenoš nas drži da ispravno poštujemo ovaj princip. Vrlo je lako shvatiti da ne tražimo i ne biramo luksuz ili više nego što nam uistinu treba, ali gdje je taj magarac odnosno granica koja u današnjem svijetu nam govori da pretjerujemo u siromaštву? Sigurno je prvo pitanje: može li se pretjerati u siromaštву? pa naravno da može. Uzimamo i tražimo manje nego što na uistinu treba i time dovodimo u pitanje obavljanje naših dužnosti ili još gore zdravlje. Mi smo ljudi skloni pretjerivanju u oba smjera, bilo da hoćemo previše ili premalo. Ono što je najteže to je upravo sredina koja se zove umjerenoš. Ne smijemo uzimati manje nego što nam treba ako imamo apsolutno sve uvjete da uzmemo koliko nam je potrebno. To nije nikako dobro. Za- mislimo samo sliku s početka ovog teksta da je-

dan fratar mora otići u drugi grad radi duhovne obnove ili bilo kakva duhovnog događanja, a nema automobil na raspolaganju jer su zajedno, braća smatrala da više od dva automobila jest raskoš. Apsolutna greška, ali greška prema laicima koji ostaju zakinuti jer fratar koji treba doći nema mogućnosti, i to ne zbog prilika nad kojim on nema kontrolu, već zbog vlastitih grešaka.

Na putu ka svetosti ekstremno je bitna umjerenoš, umjerenoš u svemu osim u ljubavlju! Bez postignute umjerenošti u svakodnevničici nećemo nikada ostvariti svetost. Postavljaju se pitanja gdje naučiti tu umjerenoš, kada i kako? Odgovor je vrlo jednostavan, pa dao ga je naš Serafski otac sv. Franjo kada je rekao da biramo magarca, a ne konja za naš put. Tu se stvara navika umjerenošti upravo u takvim stvarima. Kako ćemo rasti u umjerenošti, tako ćemo i u svetosti, jer prenosimo taj princip umjerenošti na ostale životne situacije. Ne mogu ništa drugo zaključiti nego reći da ovakva izjava sv. Franje mora potjecati od jednog sveca koji je jako blizu Bogu, odnosno svetosti, ali da je ova izjava vjerojatno nadahnuta Duhom Svetim jer je primjenjiva u svim fazama (duhovnog) života jednog redovnika, jednoga fratra!

PIŠE: ANTONIO KNEZOVIĆ

MEĐURELIGIJSKI DIJALOG - SUŽIVOT S DRUGIM LJUDIMA

OSVRT NA NEPOTVRĐENO PRAVILO: XVI. POGLAVLJE

Prvo, međureligijski dijalog nije istina katoličke vjere na način na koji je to vjera u Kristovo božanstvo. Međureligijski dijalog dio je misijskog poslanja Crkve, ali ga ne zamjenjuje i ne može preuzeti njegovo mjesto. Misijsko je poslanje Crkve navještaj Isusa Krista kao jedinog i univerzalnog Spasitelja čovjeka, što Crkva razumijeva kao istinu vjere, a ne kao pitanje dogovora. Međureligijski dijalog,

stoga može biti samo pomoćno sredstvo misijskog navještaja vječne Istine, ali ne i prostor uprisutnjena Istine. Međureligijski dijalog teološki nije moguć, on je tek dio kulturnog susreta između različitih religija. "Međureligijski dijalog je zbiljski susret između bića koja su stvorena na 'Božju sliku', iako je ta slika u njima zamraćena grijehom i smrću" (MTP, Kršćanstvo i religije, 112).

Franjo je među prvim utemeljiteljima re-

dova koji je u svoje Pravilo – u Potvrđeno (XII. poglavlje) i u Nepotvrđeno (XVI. poglavlje) – dodao dva posebna poglavlja o misijama. Ali za razliku od svojih suvremenika, koji su “misionarili” mačevima, Franjo je goloruk stupio među muslimane i ponudio im poruku spasenja, a nije ju nametnuo. Dakle on, koji je i sâm misionar, svoje iskustvo želi podijeliti s drugima, što je bitna razlika od nametanja. On to iskustvo dijeli u prijateljskom ozračju. Upravo to raspoloženje nenametljivosti i svjedočenja ovdje ćemo poistovjetiti i s “duhom Asiza”, koji ne možemo ovdje ne spomenuti.

Reći ćemo sada nešto više o “duhu Asiza”, jer je upravo ovaj usko povezan s međureligijskim dijalogom. Začeo se upravo u Asizu, 27. listopada 1986. te je počeo zahvaćati široke slojeve čak i izvan Katoličke crkve. Izumio ga je sam Ivan Pavao II. koji je taj događaj i osmislio. Riječ je o “znakovima vremena”, koje je Drugi vatikanski sabor prepoznao i podupro. Da pojasnimo, “duh Asiza” nije međureligijska konferencija ili skup na kojem bi prevladala rasprava ili diskusija o mirovnim strategijama na svjetskoj razini. Ono označava čuvstveno raspoloženje ili, radije, stav dobroćudnosti, pomirljivosti i mirotvorstva koji su krasili Franju i Klaru iz Asiza. Prvo obilježje duha Asiza jest usmjerenost na Boga kroz molitvu: Kršćanin zna da Bog “neprestano zove svaku osobu na tajanstveni susret molitve” (KKC, 2567). A upravo je sv. Franjo bio čovjek molitve, dapače, čovjek pretvoren u molitvu. “Molitva je uvjet za dijalog i ona je plod dijaloga” (MTP, Kršćanstvo i religije, 114). Pokretač duha Asiza bio je upravo sv. Franjo Asiški svojim pohodom egipatskom sultani Maliku al-Kamilu u Damietti 1219. godine. Nije ga doduše obratio, ali se s njime sprijateljio. Upravo tome teži duh Asiza; razbijanje međusobnih predrasuda jednih o drugima i stvaranju svijeta po mjeri čovjeka, u kojemu će se svi ljudi osjećati sigurno, živjeti kao braća i sestre, djeca zajedničkoga Boga Oca. A toga nema bez iskrenog dijaloga. Crkva se ne može odreći dijaloga jer je to dio njezinog poslanja: “Religijski dijalog je prirođen kršćanskom pozivu: upisan je u dinamizam žive Tradicije otajstva spasenja čiji je univerzalni sakrament Crkva; te je čin te Tradicije” (MTP, Kršćanstvo i religije, 114). Konačno, “duh Asi-

za” ne znači izjednačavanje religija na istu razinu, još manje njihovo relativiziranje, nego samo njihovu jednakost u dijalogu, na što upozorava i Kongregacija za nauk vjere: “Jednakost, kao prepostavka za dijalog, odnosi se na jednako dostojanstvo strana u dijalogu, a ne na doktrinarni sadržaj niti još manje na Isusa – koji je sam Bog postao čovjekom – u usporedbi s osnivačima ostalih religija” (Dominus Iesus, 22).

Upravo su ove godine franjevci konventualci bili domaćini obilježavanja “Dana duha Asiza” (dana 27. listopada 2021.) u crkvi sv. Antuna Padovanskog na Sv. Duhu u Zagrebu. Susretu su nazočili predstavnici Islamske zajednice u RH, Makedonske pravoslavne crkve, Reformirane kršćanske kalvinske crkve, Saveza Baptističkih crkava u RH, Srpske pravoslavne crkve, Židovske vjerske zajednice Bet Israel u RH i Katoličke crkve. U ovim izazovnim vremenima franjevačka duhovnost prepoznaće važnost dijaloga, međusobnog uvažavanja i nastojanja da oraspoložimo srca i prepoznamo bitno u svakome čovjeku - Božje stvorene rođeno iz ljubavi i pozvano da čini dobro. Predstavnici religijskih zajednica su, svatko u svojoj tradiciji, izrekli molitvu za mir.

Osvrćući se ukratko na Nepotvrđeno pravilo sv. Franje čitamo Gospodinove riječi: “Evo, ja vas šaljem kao ovce među vukove. Budite dakle mudri kao zmije, a bezazleni kao golubovi” (Mt 10,16) te još mnoštvo navoda iz evanđelja. Franji sljedbenici odlikuju se miroljubivošću te bitno odudaraju od tada aktualnog ponašanja križara. Franjo još veli u Pravilu (XVI. poglavlje): “Braća, gdje god bila, neka imaju na umu kako su dali sebe i predali svoja tijela Gospodinu našemu Isusu Kristu. I iz ljubavi prema njemu moraju se izložiti neprijateljima, vidljivim i nevidljivim, jer Gospodin veli: Tko izgubi život svoj poradi mene, spasit će ga (usp. Lk 9,24) za život vječni (Mt 25,46)”. Ne bismo li ovdje mogli svrstat i našega prvoga hrvatskog sveca, franjevca i mučenika, sv. Nikolu Tavelića, koji je život svoj položio za Krista i katoličku vjeru? Naposljetku, referirajući se na međureligijski dijalog i suživot s drugima, zaključit ćemo riječima sluge Božjega biskupa Fulton Sheena, koji veli da nam danas ne treba zajedništvo vjera, već vjernika. ■

PIŠE: JERKO ŠUPERBA

NAVIJEŠTANJE BOŽJE RIJEČI

OSVRT NA NEPOTVRĐENO PRAVILO: XVII. POGLAVLJE

Jedan od darova koje smo dobili zasigurno je i dar naviještanja, odnosno svjedočenja drugima. Svjedočenje koje se očituje u svakodnevnom životu i u malim stvarima. Naviještanje može biti i djelima i riječima i ponašanjem... Tako i mi u našoj maloj zajednici na Svetome Duhu. Bezbroj je primjera koje bismo mogli navesti; i baš zbog toga izdvojiti ću samo neke, koje smatram najvažnijima. Navještaj Božje riječi može biti formalan i odvijati se s ambona. U našoj maloj zajednici svaku subotu jedan od bogoslova ili postulanata ili sjemeništaraca pripremi kratko razmatranje na nedjeljno Evangelje. S druge strane može biti i neformalan, i odvijati su u našoj svakodnevnoj komunikaciji: razgovorima tijekom ručka, slušanju jedni dru-

gih, pomaganju u poslu... Sve je to očitavanje onoga Božjega, onoga što je bilo rečeno u govoru na gori (osam blaženstava), a okrunjeno s dvije zapovijedi ljubavi.

Jednako tako naviještanje može biti smatrano i evangelizacijom našega današnjeg svi-jeta. To je ono što nam treba, na što nas Duh Sveti potiče u nama i na što nas poziva. Vođeni tim idealima, uključili smo se na Duhovno-duhovite večeri. Tamo se okupljaju mladi, studenti i radnička mladež, koji su u neprestanoj potrebi i potrazi za živim Bogom. Svoju potrebu utažuju na svetoj misi i klanjanju. Iza toga slijedi zajedničko slavljenje pa druženje.

Za mene naviještanje Božje riječi je ono što želim i što se trudim svakog dana darovati drugima. ■

DRAGI MLADI!

STUDENT SI? RADIŠ / NE RADIŠ? NIŠI OŽENJEN / UDATA?

IMAŠ PITANJA O VJERI?

POTREBNA TI JE DUHOVNA PRATNJA SVEĆENIKA?

POZIVAMO NA:

DUHOVNO DUHOVITE VEČERINA SV. DUHU

Voditelj:
fra Stjepan Brčina
#budiFRAjer

RIJEČ JE O NAVJEŠTAJU, DIJALOGU, ZAJEDNIŠTVU, UZ MISAO
VODILJU "AKO ŽELIŠ... DOĐI I SLIJEDI ME" (Mt 19,21).

NE BUDI SAM, DOĐI I TI NA:
VEČER SLAVLJENJA BOGA, DRUŽENJE, VOLONTIRANJE,
DUHOVNE OBNOVE I HODOČAŠĆA

SVAKOG ČETVRTKA!

U 19.00 h SVETA MISA ZA MLADE, U 20.00 h POČETAK SUSRETA
ŽUPA SVETOG ANTUNA PADOVANSKOG NA SVETOME DUHU

USKRSNUĆE

IVAN GORAN KOVACIĆ

U zanosu kličem:

*Čežnjo, čutiš kako mlado srce lupa,
a mirišu polja i pjevaju ljudi,
polomljeno drvo diže se i pupa,
a zemljine cvijećem posute su grudi.*

*I mirišu noći, večeri i dani,
a sunašće mlado drhti ko od sreće;
i ljubica šapče: Kani, suzo, kani,
u slavu te Bogu vjetar odnijet će...*

*Smiju se jezera pod drhtanjem sunca,
svečano je nebo, od sreće se plavi;
jer danas će s jednog najljepšeg vrhunca
u nebesa plava On Bog da se javi.*

*Čuti će se pjesma ševe, cvrkut laste,
i svilu će plavu nebo da navuče,
ushit će u času svud da ponaraste
slaveći u raju sveto Uskrsnuće...*

*Predati će zemlja nabujale grudi
u koje će ratar plugom da zareže,
uz poklik pastira, miris trave svježe,
uz majčinu brigu, blaži bit će ljudi.*

PIŠE: IVAN MARIO MANOJLOVIĆ

MOLIM SVU BRAĆU DA NAUČE SADRŽAJ I SMISAO ONOGA ŠTO JE U OVOM ŽIVOTU NAPISANO

SAMOSTANSKA RUTINA

Vrlo često, odaberemo li bilo koje zvanje, ono će sa sobom nositi svoje rasporede, obveze, zadatke... Tako i naše zvanje sa sobom nosi raspored kojega se svi moramo pridržavati kako bismo sačuvali disciplinu, čistoću, marljivost i duhovnost u našem redu.

Tako nam na primjer dan započinje ustajanjem u 6h - slijedi obavljanje jutarnje higijene, spremanje stvari za predavanja itd. U 6:45h imamo jutarnju molitvu časoslova i svetu misu, koju predvodi naš odgajatelj fra Stjepan Brčina. Nakon jutarnje molitve i svete misse imamo doručak i predavanja. Kada se vratiti

mo s predavanja, imamo molitvu srednjeg časa u 12:15h, nakon koje slijedi ručak u 12:30h. Nakon ručka imamo odmor koji koristimo onako kako mislimo da je najbolje, bilo za čitanje neke dobre knjige, tjelovježbu i sport, učenje ili ako možda netko više voli počinak.

Nakon odmora, oko 15:30h imamo zajedničko druženje uz kavu ili čaj, a nakon toga slijedi vrijeme za studij od 16:00h do 18:00h – tada imamo meditaciju u našoj kapelici sv. Josipa Kupertinskog.

Naša osobna duhovnost, molitva i meditacija su od velike važnosti za naš razvitak poziva i rast u samostanu, zato je najbolje njegovati taj osobni odnos s Isusom, kako bi nam postao još većim izvorom žive vode u našem životu.

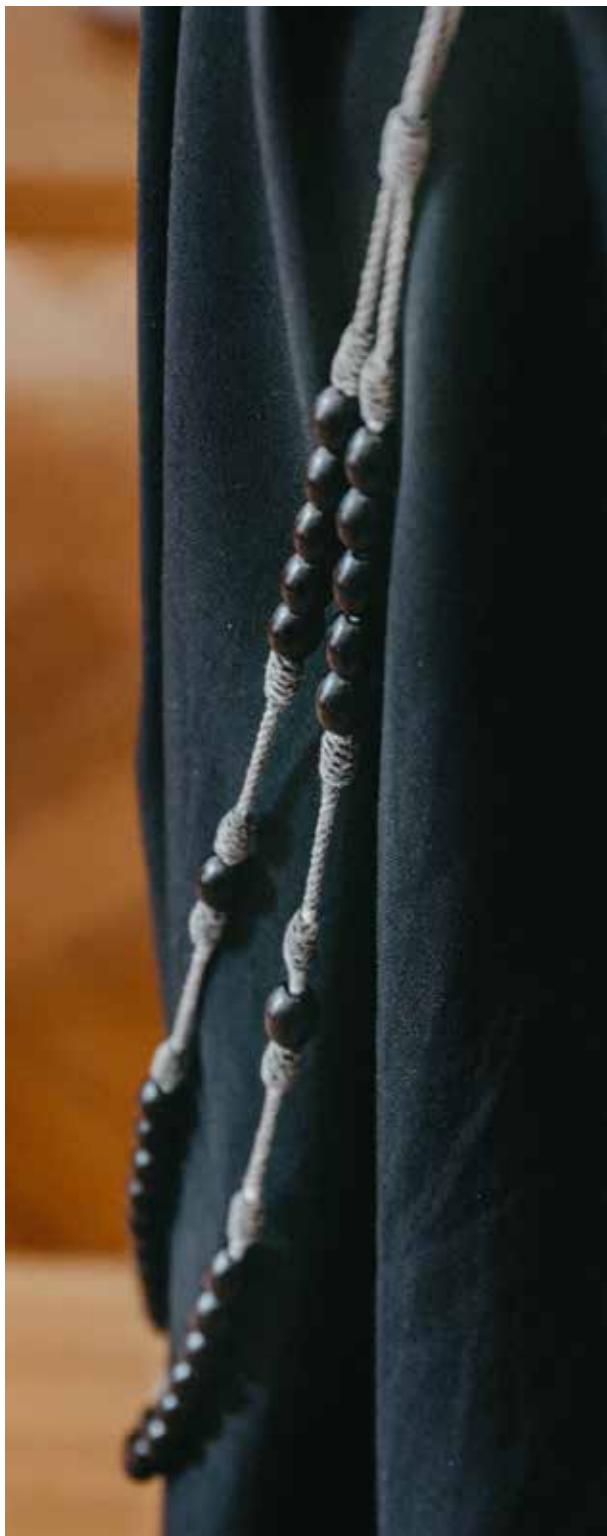
Tu je i večernja molitva časoslova sa službom čitanja. Na kraju imamo večeru u 20:00h i nakon nje povečerje -SILENTIUM u 22:30h (vrijeme za gašenje svjetla i spavanje, kako bismo bili spremni za novi početak dana).

Vikendima imamo malo slobodniji raspored. Subote znamo iskoristiti za zajedničke izlete, šetnje, druženja, znamo pogledati i koji film te se dobro nasmijati.

Naravno, bilo bi prejednostavno kada ne bi postojalo zapreka. Dođu i dani kušnje, "krize", kada smo osjetljivi na sve, ali i to je s razlogom, jer nas Gospodin navikava na zajednički život i davanje jednih za druge. Često kažem da je kušnja vatra koja čisti i da me Bog ne bi poveo kroz nju da zna da ja to ne mogu, zato sve pobjeđujemo molitvom.

Ono što je zaista posebno kod franjevaca jest otvorenost prema narodu, pomaganje ljudima i naravno - duhovnost. Naša velika luka mira je Blažena Djevica Marija i pobožnost svetoj krunici koju često molimo. Uz našu pobožnost Mariji isto tako imamo i pobožnosti Presvetom oltarskom sakramantu – klanjanju, koje se održava četvrtkom, na kojem se okuplja gomila mladih koji dolaze slaviti živog Krista. To je nešto divno, kada vidite skroz punu crkvu svih generacija, od onih najmladih do najstarijih kako su se došli klanjati živome Bogu. Po-sebno!

"Tada reče Isus svojim učenicima: Žetve je mnogo, a radnika je malo. Molite dakle gospodara žetve da pošalje radnike u žetvu svoju." (Mt 9, 37-38) ■

PIŠE: FRA ANTE KOUDELA

ŽIVOT U BRATSTVU

DAR ILI NE?

Bratstvo spada u jedan od bitnih karizmatskih elemenata franjevačkog života. Sveti Franjo u njemu vidi Božji dar: "Gospodin mi dade braću". Sve članove svoje zajednice smatra "braćom, bilo ministri bilo ostali", a potkrepljuje citatom iz Evandželje tvrdеći: "Svi ste vi braća".

Serafski Otac poziva svoju braću da zaista budu braća: "I neka se nijedan ne zove prirom, nego neka se svi općenito zovu malom braćom. I neka jedan drugome peru noge". "I gdje god se braća nalazila ili susretala, neka se pokažu domaćima među sobom. Neka s punim povjerenjem jedan drugome otkriju svoje potrebe... I ako netko od njih oboli, ostala braća

moraju ga posluživati kako bi željela da se njih poslužuje".

Sveti Franjo također kaže: "Isto tako neka nijedan od braće ne vrši kakvu vlast ili gospodarenje, napose među sobom... I neka nijedan brat ne učini ili ne rekne drugome ništa zlo; štoviše, neka u duhovnoj ljubavi rado služe i neka se pokoravaju jedni drugima. I to je prava i sveta poslušnost Gospodina našega Isusa Krista".

Blaženi Franjo utemeljuje bratstvo na Isusovim riječima: "K njemu se obraćajmo kao pastiru i čuvaru duša svojih, koji kaže: Ja sam pastir dobri... Svi ste vi braća... Ni ocem ne zovite nikoga na zemlji, taj jedan je Otac vaš - onaj na nebesima". Blaženi Franjo opominje braću:

"Neka svaki ljubi i njeguje svoga brata, kao što majka hrani i njeguje svoga sina". "I moraju se čuvati (braća) da se zbog nečijega grijeha ne bi srdili ili uzrujavali, jer srdžba i uzrujanost onemogućuju ljubav u njima i u drugima". "Pa ako (brat) poslije tisuću puta pred tvojim očima sagriješi, ljubi ga više nego mene radi toga da ga privučeš ka Gospodinu. I uvijek imaj smilovanja s takvima". Brat Franjo potiče braću na život u bratskoj ljubavi bilo prema subraći bilo prema svim ljudima: "Neka pokažu djelima međusobnu ljubav, kako i kaže apostol: Ne ljubimo riječju i jezikom, već djelom i istinom. I neka nikoga ne pogrđuju. Neka ne mrmljaju, neka ne kleveću druge... I neka budu skromni... Neka ne kude i ne osuđuju; i kao što kaže Gospodin, neka ne gledaju na najsitnije grijehе drugih, nego neka razmišljaju o svojim grijesima".

Serafski je otac običavao dozivati k sebi svoju braću da bi s njima razgovarao o Kraljevstvu Božjem. Sama su se pak braća željela sastati s njim: "Rado su se sastajali, a još radije bili zajedno; teška im je pak bila odijeljenost, bolno odvajanje, gorak rastanak". Franjevačko se bratstvo proširuje na sva ljudska bića, s kojima braća moraju biti uvijek prijazna: "I tko god k njima dođe, prijatelj ili protivnik, tat ili razbojnik, neka ga dobrostivo prime". I njima trebaju navijestiti mir: "Gospodin mi je otkrio da govorimo ovaj pozdrav: 'Gospodin ti dao mir!'. Duh bratstva uključuje također sve stvoreno, gleda u tome odsjaj Božje ljepote: "Hvaljen budi, Gospodine moj, sa svim stvorenjima svojim". ■

Evo, dakle, milosti kršćanske molitve: Krist nije dalek, nego je uvijek u odnosu s nama. Ne postoji vid njegove božansko-ljudske osobe koji ne može postati za nas mjestom spasenja i sreće. Svaki trenutak Isusova zemaljskog života, po milosti molitve, može nam biti vremenski blizak, zahvaljujući Duhu Svetom, tom vođi. Ali vi znate da nije moguće moliti bez vodstva Duha Svetoga. On je taj koji nas vodi! Uzmimo u ruke Evanđelje, razmatrajmo nad otajstvima sadržanima u evanđelju i Duh će nas voditi da budemo ondje prisutni. A u molitvi – kad se molimo – svi smo poput gubavca očišćena od svoje bolesti, slijepog Bartimeja kojem je vraćen vid, Lazar koji izlazi iz groba...

(KATEHEZA PAPE FRANJE, NA OPĆOJ AUDIJENCIJI, SRIJEDA, 28. TRAVNJA 2021.)